

МОДЕЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ганяк О.В., науковий керівник Коваль Т.В.

Зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на відносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

Всі суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності незалежно від форми власності та інших ознак мають рівне право здійснювати будь-які види зовнішньоекономічної діяльності та дії щодо її здійснення, в тому числі будь-які валютні операції і розрахунки в іноземній валюті з іноземними суб'єктами господарської діяльності, прямо не заборонені або необмежені законодавством, в тому числі заходами захисту, введеними Національним банком України відповідно до Закону України "Про валюту і валютні операції"[1]

Згідно з даними таблиці, експорт України за останні 10 років демонструє певні коливання в різних секторах. Протягом 2013–2021 років спостерігається загальне збільшення обсягів експорту, зокрема в категорії "Продовольчі товари та сировина для їх виробництва" та "Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади". Однак після 2021 року експорт почав знижуватися, зокрема через політичні та економічні труднощі, пов'язані з війною та економічними санкціями.

Значне падіння відбулося в секторах, таких як "Чорні й кольорові метали", "Мінеральні продукти" та "Продукція хімічної промисловості", що, ймовірно, пов'язано з коливаннями цін на міжнародних ринках, проблемами з логістикою та скороченням виробництва через внутрішні економічні проблеми. Найбільший спад спостерігається в 2022 та 2023 роках, коли багато з цих категорій зменшили свій експорт.

Таблиця 1.

Динаміка експорту товарів в Україні за 10 років

Рік	Продовольчі товари та сировина для їх виробництва	Мінеральні продукти	Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	Деревина та вироби з неї	Промислові вироби	Чорні й кольорові метали та вироби з них	Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади	Експорт
2013	17040	6306	5070	2004	846	16793	8537	59106
2014	16670	5291	3730	1954	704	14953	5432	50552
2015	14478	2672	2436	1540	503	9164	3339	35420
2016	15250	2391	1832	1510	463	8099	2748	33560
2017	17739	3517	2052	1647	575	9890	2862	39701
2018	18594	3883	2381	1965	649	11402	3002	43341

Рік	Продовольчі товари та сировина для їх виробництва	Мінеральні продукти	Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	Деревина та вироби з неї	Промислові вироби	Чорні й кольорові метали та вироби з них	Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади	Експорт
2019	22123	4405	2171	1780	697	9994	3426	46091
2020	22161	4963	2308	1758	722	8782	3390	45143
2021	27687	7874	3173	2491	946	15719	3819	63113
2022	23380	4109	1668	2118	569	5881	2281	40899
2023	22001	2262	1329	1719	557	3888	2150	34678

Розроблена за даними на основі [Error! Reference source not found.]

Згідно з даними таблиці, експорт України за останні 10 років демонструє певні коливання в різних секторах. Протягом 2013–2021 років спостерігається загальне збільшення обсягів експорту, зокрема в категорії "Продовольчі товари та сировина для їх виробництва" та "Машини, устаткування, транспортні засоби та прилади". Однак після 2021 року експорт почав знижуватися, зокрема через політичні та економічні труднощі, пов'язані з війною та економічними санкціями.

Рис. 1 Динаміка експорту України на 10 років

Отже критично важливим для України є експорт, якій через повномасштабну війну суттєво скоротився. До 24 лютого 2022 року українці експортували 13 млн тонн в місяць. Зараз близько 2 млн. Можливо, вдасться розширити показник до 5-7 млн

тонн, але це все ж буде половина від довоєнних показників. Окрім того, через руйнування, виробництво цього року скоротиться приблизно на 15-20%. Відновлення залежить від того, як розгортатиметься воєнна ситуація на півдні України та у Луганській і Донецькій областях. Навіть якщо війна завершиться, Україна зможе відновити близько 80% своїх виробничих потужностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. <https://buhgalter-militina.com/zovnishnoekonomichna-diialnist-v-ukraini/>
2. Державна служба статистики України. Зовнішньоекономічна діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ
АСПЕКТИ РОЗРОБКИ
КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ЗА МАТЕРІАЛАМИ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ
*24 квітня 2025 року***

Київ 2025

УДК 004

Відповідальна за випуск: М.І. Лендел

Збірник наукових праць за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і аспірантів «ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ '2025», 24 квітня 2025 року, НУБіП України, Київ. – 452 с. (електронне видання)

Відповідальність за зміст публікацій несуть автори.

Передрук матеріалів, а також використання їх будь-якій формі допускається лише з дозволу авторів